RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

advies 67.708/1
van 9 juli 2020

avis 67.708/1
du 9 juillet 2020

over

sur

een ontwerp van koninklijk besluit 'tot regeling van de herneming van de procedure sociale verkiezingen 2020 die werd opgeschort op basis van de wet van 4 mei 2020 tot regeling van de opschorting van de procedure sociale verkiezingen van het jaar 2020 ingevolge de coronavirus COVID-19-pandemie'

un projet d'arrêté royal 'visant à réglementer la reprise de la procédure des élections sociales 2020 suspendue sur la base de la loi du 4 mai 2020 visant à réglementer la suspension de la procédure des élections sociales de l'année 2020 suite à la pandémie du coronavirus COVID-19'

‡LW-BAHUOFJBI-GHHAIVT‡

Op 2 juli 2020 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Werk verzocht binnen een termijn van vijf werkdagen een advies te verstrekken over een ontwerp van koninklijk besluit 'tot regeling van de herneming van de procedure sociale verkiezingen 2020 die werd opgeschort op basis van de wet van 4 mei 2020 tot regeling van de opschorting van de procedure sociale verkiezingen van het jaar 2020 ingevolge de coronavirus COVID-19-pandemie'.

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 7 juli 2020. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wilfried VAN VAERENBERGH en Wouter PAS, staatsraden, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Dries VAN EECKHOUTTE, eerste auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Wilfried VAN VAERENBERGH, staatsraad.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 9 juli 2020.

*

Le 2 juillet 2020, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par la Ministre de l'Emploi à communiquer un avis, dans un délai de cinq jours ouvrables, sur un projet d'arrêté royal 'visant à réglementer la reprise de la procédure des élections sociales 2020 suspendue sur la base de la loi du 4 mai 2020 visant à réglementer la suspension de la procédure des élections sociales de l'année 2020 suite à la pandémie du coronavirus COVID-19'.

Le projet a été examiné par la première chambre le 7 juillet 2020. La chambre était composée de Marnix VAN DAMME, président de chambre, Wilfried VAN VAERENBERGH et Wouter PAS, conseillers d'État, et Wim GEURTS, greffier.

Le rapport a été présenté par Dries VAN EECKHOUTTE, premier auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Wilfried VAN VAERENBERGH, conseiller d'État.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 9 juillet 2020.

*

‡LW-BAHUOFJBI-GHHAIVT‡

1. Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval wordt het verzoek om spoedbehandeling in de adviesaanvraag gemotiveerd als volgt:

> "Het verzoek om spoedbehandeling is gemotiveerd door de bijzondere context van het coronavirus COVID-19, en de nood aan spoedige rechtszekerheid.
>
> De sociale verkiezingen zouden normaal gezien plaatsvinden van 11 tot en met 24 mei 2020. Met het oog hierop werd de verkiezingsprocedure begin december 2019 in bijna 7.000 ondernemingen opgestart. De uitbraak van de coronavirus COVID-19-pandemie en de maatregelen die werden genomen om de opmars ervan te stoppen, maakten het normaal verloop van de verdere verkiezingsprocedure en een goede organisatie van de sociale verkiezingen volgens de oorspronkelijk vastgelegde kieskalender in mei 2020 echter onmogelijk.
>
> Op advies nr. 2.160 dd. 24 maart 2020 van de Nationale Arbeidsraad, werd, bij wet van 4 mei 2020 tot regeling van de opschorting van de procedure sociale verkiezingen van het jaar 2020 ingevolge de coronavirus COVID-19-pandemie, dan ook dringend voorzien in de tijdelijke opschorting van de lopende verkiezingsprocedure, onmiddellijk na de finalisatie van de fase van eerste voordracht van de kandidaat-personeelsafgevaardigden.
>
> Aangezien het onduidelijk was hoe lang de coronacrisis en de gevolgen ervan nog zouden aanhouden, was het onmogelijk het einde van de periode van opschorting reeds vast te leggen: voor de bepaling van de datum en de modaliteiten van herneming van de verkiezingsprocedure voorziet de wet in een delegatie aan de Koning, op advies van de Nationale Arbeidsraad.
>
> Teneinde tot een gefundeerde beslissing omtrent de herneming van de procedure te kunnen komen, was het noodzakelijk de evolutie van de coronavirus COVID-19-pandemie, en de afbouw van de maatregelen ter indijking ervan, af te wachten. In die zin waren de sociale partners binnen de Nationale Arbeidsraad pas eind juni 2020 in de mogelijkheid om met meer kennis van zaken te adviseren over het kunnen plaatsvinden van de sociale verkiezingen in november 2020, en de modaliteiten van herneming van de procedure te bepalen. Ingevolge de nieuw bepaalde verkiezingsperiode, dient de opgeschorte verkiezingsprocedure vanaf eind september 2020 te worden heropgestart. Het is belangrijk dat aan de 7.000 betrokken ondernemingen de nodige tijd wordt gegeven om de herneming van hun procedure te organiseren en een nieuwe kieskalender uit te werken. Bovendien begint de occulte periode van bijzondere ontslagbescherming die geldt voor kandidaatpersoneelsafgevaardigden die zullen worden aangeduid als plaatsvervangers voor de initieel voorgedragen kandidaten, terug te lopen midden augustus 2020.
>
> Opdat de ondernemingen de heropstart van hun verkiezingsprocedure tijdig zouden kunnen organiseren binnen een duidelijk afgebakend juridisch kader, is het, met het oog op rechtszekerheid, noodzakelijk dat het besluit tot regeling van de herneming binnen dringende termijn wordt gepubliceerd".

2. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich moeten beperken tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

‡LW-BAHUOFJBI-GHHAIVT‡

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

3. Het om advies voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit strekt ertoe een einde te maken aan de opschorting van de procedure inzake de sociale verkiezingen van 2020 die is ingevoerd bij de wet van 4 mei 2020 'tot regeling van de opschorting van de procedure sociale verkiezingen van het jaar 2020 ingevolge de coronavirus COVID-19-pandemie'. Het ontwerp bepaalt de nieuwe datum van de verkiezingen alsook de nadere regelen voor het hernemen van de procedure, waaronder de aanpassing van de kieskalender. Het te nemen besluit treedt in werking op 1 augustus 2020.

4. Rechtsgrond voor het ontwerp wordt geboden door artikel 6 van de voornoemde wet van 4 mei 2020, waaraan wordt gerefereerd in het eerste lid van de aanhef van het ontworpen besluit.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 6

5. Artikel 6 van het ontwerp bepaalt dat, in afwijking van artikel 5 ervan, de nieuwe verkiezingsdatum vrij kan worden bepaald door de ondernemingsraad of het comité voor preventie en bescherming op het werk, binnen de periode bedoeld in artikel 3 van het ontwerp. Die mogelijkheid om de verkiezingsdatum vrij te bepalen binnen bedoelde periode geldt bijgevolg niet voor de werkgever waarbij nog geen ondernemingsraad of comité voor preventie en bescherming op het werk is opgericht. Het verschil in behandeling dat daaruit voortvloeit, moet kunnen worden verantwoord in het licht van het grondwettelijk gelijkheidsbeginsel.[1]

Artikel 7

6. Teneinde te verduidelijken dat artikel 7, tweede lid, van het ontwerp enkel geldt in het geval bedoeld in het eerste lid van dat artikel, schrijve men in het tweede lid ervan "…wordt in dat geval de uitgestelde verkiezingsdatum bepaald…".

*

[1] Vgl. met artikel 8, tweede lid, van het ontwerp, dat voor de werkgever, bij ontstentenis van een ondernemingsraad of een comité voor preventie en bescherming op het werk, wel in dezelfde mogelijkheid voorziet als voor een ondernemingsraad of een comité voor preventie en bescherming op het werk.

‡LW-BAHUOFJBI-GHHAIVT‡

1. Conformément à l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 3°, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la demande d'avis doit indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En l'occurrence, l'urgence est motivée dans la demande d'avis comme suit :

« Het verzoek om spoedbehandeling is gemotiveerd door de bijzondere context van het coronavirus COVID-19, en de nood aan spoedige rechtszekerheid.

De sociale verkiezingen zouden normaal gezien plaatsvinden van 11 tot en met 24 mei 2020. Met het oog hierop werd de verkiezingsprocedure begin december 2019 in bijna 7.000 ondernemingen opgestart. De uitbraak van de coronavirus COVID-19-pandemie en de maatregelen die werden genomen om de opmars ervan te stoppen, maakten het normaal verloop van de verdere verkiezingsprocedure en een goede organisatie van de sociale verkiezingen volgens de oorspronkelijk vastgelegde kieskalender in mei 2020 echter onmogelijk.

Op advies nr. 2.160 dd. 24 maart 2020 van de Nationale Arbeidsraad, werd, bij wet van 4 mei 2020 tot regeling van de opschorting van de procedure sociale verkiezingen van het jaar 2020 ingevolge de coronavirus COVID-19-pandemie, dan ook dringend voorzien in de tijdelijke opschorting van de lopende verkiezingsprocedure, onmiddellijk na de finalisatie van de fase van eerste voordracht van de kandidaat-personeelsafgevaardigden.

Aangezien het onduidelijk was hoe lang de coronacrisis en de gevolgen ervan nog zouden aanhouden, was het onmogelijk het einde van de periode van opschorting reeds vast te leggen: voor de bepaling van de datum en de modaliteiten van herneming van de verkiezingsprocedure voorziet de wet in een delegatie aan de Koning, op advies van de Nationale Arbeidsraad.

Teneinde tot een gefundeerde beslissing omtrent de herneming van de procedure te kunnen komen, was het noodzakelijk de evolutie van de coronavirus COVID-19-pandemie, en de afbouw van de maatregelen ter indijking ervan, af te wachten. In die zin waren de sociale partners binnen de Nationale Arbeidsraad pas eind juni 2020 in de mogelijkheid om met meer kennis van zaken te adviseren over het kunnen plaatsvinden van de sociale verkiezingen in november 2020, en de modaliteiten van herneming van de procedure te bepalen. Ingevolge de nieuw bepaalde verkiezingsperiode, dient de opgeschorte verkiezingsprocedure vanaf eind september 2020 te worden heropgestart. Het is belangrijk dat aan de 7.000 betrokken ondernemingen de nodige tijd wordt gegeven om de herneming van hun procedure te organiseren en een nieuwe kieskalender uit te werken. Bovendien begint de occulte periode van bijzondere ontslagbescherming die geldt voor kandidaatpersoneelsafgevaardigden die zullen worden aangeduid als plaatsvervangers voor de initieel voorgedragen kandidaten, terug te lopen midden augustus 2020.

Opdat de ondernemingen de heropstart van hun verkiezingsprocedure tijdig zouden kunnen organiseren binnen een duidelijk afgebakend juridisch kader, is het, met het oog op rechtszekerheid, noodzakelijk dat het besluit tot regeling van de herneming binnen dringende termijn wordt gepubliceerd ».

2. Conformément à l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation a dû se limiter à l'examen de la compétence de l'auteur de l'acte, du fondement juridique ainsi que de l'accomplissement des formalités prescrites.

‡LW-BAHUOFJBI-GHHAIVT‡

PORTÉE ET FONDEMENT JURIDIQUE DU PROJET

3. Le projet d'arrêté royal soumis pour avis a pour objet de mettre fin à la suspension de la procédure des élections sociales de 2020 instaurée par la loi du 4 mai 2020 'visant à réglementer la suspension de la procédure des élections sociales de l'année 2020 suite à la pandémie du coronavirus COVID-19'. Le projet fixe la nouvelle date des élections ainsi que les modalités de la reprise de la procédure, parmi lesquelles l'adaptation du calendrier électoral. L'arrêté envisagé entre en vigueur le 1er août 2020.

4. Le projet trouve son fondement juridique dans l'article 6 de la loi du 4 mai 2020 précité, visé au premier alinéa du préambule de l'arrêté en projet.

EXAMEN DU TEXTE

Article 6

5. L'article 6 du projet dispose que, par dérogation à son article 5, la nouvelle date des élections peut être fixée librement par le conseil d'entreprise ou le comité pour la prévention et la protection au travail, au cours de la période visée à l'article 3 du projet. Par conséquent, cette possibilité de fixer librement la date des élections au cours de la période visée ne s'applique pas à l'employeur auprès duquel un conseil d'entreprise ou un comité pour la prévention et la protection au travail n'a pas encore été créé. La différence de traitement qui en résulte doit pouvoir être justifiée au regard du principe constitutionnel d'égalité [1].

Article 7

6. Afin de préciser que l'article 7, alinéa 2, du projet ne s'applique que dans le cas visé à l'alinéa 1er de cet article, on écrira dans son alinéa 2 « ... la date à laquelle les élections sont reportées est fixée, dans ce cas, ... ».

DE GRIFFIER - LE GREFFIER DE VOORZITTER - LE PRÉSIDENT

Wim GEURTS Marnix VAN DAMME

[1] Comparer avec l'article 8, alinéa 2, du projet, qui prévoit toutefois pour l'employeur, à défaut d'un conseil d'entreprise ou d'un comité pour la prévention et la protection au travail, la même possibilité que pour un conseil d'entreprise ou un comité pour la prévention et la protection au travail.

‡LW-BAHUOFJBI-GHHAIVT‡